

Nwε ayi agbeé ηwε εpeá εyi Pɔl ásamé mbaá εchomele bɔ́ Kras né Kɔrent

*Pɔl atamege Esəwə ne anenemmyε gétúgε
εchomele bɔ́ Jisəs né Kɔrent*

¹ Me Pɔl muú Esəwə ajyaá nnó mbε ηgbá Kras Jisəs ndere ji akεlege, ne nsamé ηwε yina. Esé ne meŋme sé Timəti déloá enyú matame. Ntəmē ηwε yina εta nyú εchomelé bɔ́ Jisəs né melo Kɔrent ne bɔ́ Esəwə ako abi álu né gebagé mewaa Ákaya.

² Nnenemmyε nnó Ntε sé Esəwə ne Ata Jisəs Kras álérégé enyú galágálá ne ápyε enyú débε nesso ne atε.

*Esəwə afyeé bɔ́ metɔ́ né mati mako áyi ágεne
εfwyale*

³ Détamégé Esəwə muú alu Esəwə ne ntε Ata sé Jisəs Kras. Ji alú ntε ayi ágené bɔ́ meshwε, ne Esəwə muú afyeé bɔ́ metɔ́ matimati.

⁴ Ji afyeé esé metɔ́ né yéndé εfwyale εwε esé dégεne nnó esé ntó dékaá ndere défyεé bɔ́ abi ágené εfwyale metɔ́. Déké défyεé εbwó metɔ́, défyεgε εbwó metɔ́ wye ndere Esəwə afyeé esé.

⁵ Wye ndere esé dégené εfwyale dɔ́ gétúgε déchome mmyε ne Kras, mbəntó ne Esəwə afyeé esé metɔ́ gbεne gétúgε déchome mmyε ne Kras.

⁶ Ndere elúmbɔ́, mbəgε esé déké dégené εfwyale, elú lé nnó Esəwə afyeé lé enyú metɔ́ ne nnó aferé enyú né εfwyale gabο. Ne mbəgε Esəwə afyeé esé metɔ́ elú lé nnó esé ntó défyεgε enyú metɔ́ ne

nnó εnyú debə εshyε dékogé metəó dégəne gefögé εfwyale εwε εsé dégené.

⁷ Metəó εwε εsé déneré ne εnyú εnyigé fó néndé dékaá nnó ndere εnyú dégené εfwyale ne εsé chóncho, Εsəwə áfyεé nyε ntó εnyú metəó wye ndere áfyεé εsé.

⁸ Añme sé, déklegé εnyú dékaá gefögé εfwyale εwε εsé dégené né gebagé mewaaá Εsyə. Εsé dékpε né εfwyale εwε εpwəó εsé mamkpa ne εpyε εsé debə defere metəó nnó débeé sé abε.

⁹ Ebó elú wye εké lé mpa ne asəó nnó ábó manwa εsé. Yémbo εwena εpyε nnó εkágé εsé déliígé mmyε ne gemεge sé ambəá, déligé elé mmyε ne Εsəwə muú apyε bəó ákwilegé né negbo.

¹⁰ Ji aferé εsé né manoó negbo. Ji aferege nyε wye εsé né εfwyale. Ne εsé déneré metəó ne ji nnó aferege nyε wye εsé né εfwyale ferege.

¹¹ Εnyú ntó pógé dénenémmyε gétúgé sé. Dépyegé mbə, gejamégé bəó ánené nyε mmyε gétúgé εsé ne Εsəwə awuú nyε mmyemene εyi mbə aleré εsé galögáló ne gejamégé bəó átamege nyε ji gétúgé galögáló ayi ji áleré εsé.

Ula bi Pəl ákwore ndə nekə nií álá ma jyε sé né Körənt wó

¹² Genó εyigé εsé dedoó εbwə εwəme gelú nnó, matəó sé ágarege εsé nnó délú pópó né yéndégenó εyigé εsé dépyee fa mme, chacha góbégé délú ne εnyú, ne déjögé wye wáwálé. Εsé délií fó mmyε né déngaré ákwaá wó, délií lé mmyε né utó bi utanegé né galögáló ayi Εsəwə álerge εsé.

¹³ Genó εyigé εsé désame né eta εnyú elé genó εyi gelú εsé metəó débií genó wó. Yé elé εnyú

dela dékaá gefəge bəó abi esé délu chanjéné wó, esé déneré metəó nnó bií uma enyú dékágé nyə esé chánjéné.

14 Ne né bií bi Ata sé Jisəs Kras achwəó, dedoó nyə ebwə́ ewəmē gétúgé sé wyə ndəre esé ntó dedoó nyə ebwə́ ewəmē gétúgé nyú.

15 Ndəre nwya umə bina né metəó, me mbə nshuú me nnó nchwəó nge enyú, nnó enyú debó mejé magbə apea.

16 Me mbə nshuú mangə enyú gébégé nké jyeé Masedonia ne gébégé me nké nkeregé meso nnó enyú dépoó me njyə né gebágé mewaaá Judiya.

17 Ndəre me nshuú mbə nla chwə sé wó, nnó me mbə ndoó mbə lé manaá ndoó mawee? Waá nnó me nlú mbə élé eké muú mme, muú ákámege “Eeh! Eeh” ne “Ngbə! Ngba” gébé gemaá?

18 Te mbaá Esəwə agarege wáwálé mekomejəó ayi esé dégare enyú ápə nya fó “Eeh ne ngba.”

19 Jisəs Kras Maá Esəwə muú Silas, Timəti ne me dégaré enyú abya wuú apó fó muú ayi ajóggé eeh ne ngba gébé gemaá. Ji alú lé “Eeh” ayi Esəwə.

20 Jisəs ne alu muú ayi alərége nnó Esəwə akame nnó, “Eeh” né mbaá yéndégenó eyi ji anyémeno. Ge ula bi esé déjágé nnó, “Amen” né mabə Jisəs ne déchyegə ḥəgo mbaá Esəwə mbə.

21 Esəwə Jimbəo ne apyə esé ne enyú chóncho détené ne eshyə ndəre déchome mmyə ne Kras. Ji ne afyəé esé nnó debə bəó bií,

22 ndəre afyəé esé Mendoó Ukpea né matəó nkane gelo jií. Mendoó wuú ewémbə elərége nnó esé désəle nyə unó bi Esəwə achyegə bəó bií.

23 Me nkuú Esəwə ndəre nte sé wa, nnó genó eyigé me njóggé gelú wáwálé. Ula bi me nla mma

kere sé εwú mbə né Kōrent wó úlú nnó ékágé metə́o usə́o wa εpyε enyú débə εfwyale.

²⁴ Esé démmyε fó nnó déma degaré enyú genó εyigé débə mamfyε metə́o wyε, néndé enyú détene mε ne εshyε né genó εyigé défyeé metə́o wyε. Esé dékelege lé nnó décho mbwa ne enyú dépyεge utə́o ulua nnó enyú débə ne nechəchó.

2

¹ Getú εyigémbə, ne me mkpε jə́o nnó mmagé keré sé eta nyú néndé nchwəgé mpyεé nyε enyú déla ne mesome.

² Me pyegé matə́o ásəgé enyú, ndé bə́o cha abeé abi ápyε metə́o εgə́o me? Wyε lé enyú abi mpyε déla ne mesome ne débeé.

³ Ge ula bi me nsame gefəgé ηwε yimbə eta nyú mbə nnó ékágé nchwəgé εwú, bə́o abi álu mampyε nnó metə́o εgəgé me, ápyε metə́o eságé lé me sə́o. Ne nkaá chánjéné nnó metə́o eké εgə́o me εgə́o ntó enyú ako.

⁴ Nsa enyú ηwε yina ne ubalé ne mesome né metə́o ne manse né amε. Ula bi me nsame ji upó fó nnó mpyε matə́o asə enyú, úlú elé nnó mpyε enyú dékaá gejamégé gejeé εyigé me mbə́o ne enyú.

Mejme ayi ápyε gabə débə manjií ji nte

⁵ Mbəgé muú fə né geluage nyú achwə ne εfwyale, apyε fó me nwú ubalé ndere enyú ako déwuú wó. Me njógé mbə ékágé εbə nnó me mma jə́o εwū də́o wó.

⁶ Ndó ayi enyú gejame déshulé muú yimbə akwané.

⁷ Ndere elúmbə, jigénté gyεé ayi ji apyεé, défye ji metə́o nnó ékágé ji ála meshwεmeshwε abə gepwa.

8 Ne nnene εnyú mmyε nnó dema délere ji nnó délu gboó wye ne ji.

9 Ula bi me nsame εnyú ηwε yimbɔ úlú nnó mfworé εnyú mbəgé dépyε yéndégenó εyigé me ngaré εnyú nnó dépyε.

10 Yéndémuú ayi εnyú déjigénte gyε ayi ji apyε, me ntó njigé ji nte. Me njigénte gabu muú chacha mbəgé mechə εbegé nnó me njií ji nté né galágálá nyú. Ne mpyε mbɔ né mbε ushu Kras,

11 nnó ékágé danchəmeló abə εsé déndó néndé dékaá mε nkyaá ayi alu ji metəó.

*Utaó Kras εbi εsé dépyε úlú εké gebε gelágéló né εta
ΕsəWə*

12 Gébégé me nkwoñé né melo Truus, Ata apyε me nge meti mangaré abyə melóméló Kras.

13 Yémbɔ metəó wa εchyεé me εfwyale néndé mengε fó menjme sé Titəs wye wó. Ndere εlúmbɔ, nlyā kpe εbwó nfe né melo Masedonia.

14 Yémbɔ matame mabε ne ΕsəWə. Ji ammyε apwə ne ase εsé bəó denə bií dékéne déjyε ne ji géitungé déchome mmyε ne Kras. Ji asəlé εsé apyε bəó ákage dépəré Kras né yéndé mbaá ayi déjyεé ne depə εtiré mbɔ désanege déjyεé εké gebε gelágéló.

15 Genwáge εsé gelú εké gebérgé εlu εwé ásəó né mewε Kras achyegé mbaá ΕsəWə. Bəó abi ΕsəWə áwené gemége bwó áwuú geji cha ne abi ánome mme detú áwuú geji cha.

16 Né mbaá bəó abi ánome mme detú εsé delú εta bwó εké geboboge gebε εyi gechwəó né negboó. Né mbaá bəó abi ΕsəWə awené gemége bwó delú εta bwó εké gebε gelágéló εyi gechwəó né genwá.

Ndere elúmbə, ndé muú akwane mampyε gefəgé utəó bina?

¹⁷ Esé depə fó bəó abi ágbarege meko mejəó Əsəwə byabya eké genó gesé ndere bəó abifə ápyeé. Yémbo gétúgé Əsəwə atəme esé, esé dégarege ji ne matəó sé mmu póró né mbə ushu wuu ndere baá utəó Kras. Əsəwə alu ntəsə esé.

3

Menomenyέ mekε εpwə εwé gekwene

¹ Nnó esé démagé ləó mbə elé mamfəge gemegé sé? Waá nnó esé dékəlege nnó muú fə asá ɳwε ayi afəge esé atə eta nyú, yé ayi nnó enyú désa défegé esé ndere bəó ne ate ánlere abifə ápyeé?

² Ngba, enyú ambəó delú eké bə ɳwε abi áfəgé esé. Genjwágé nyú gelú eké bə ɳwε abi asamé né mmu matəó se, yéndémuú ákagé kú abi akaá utəó ulóúló bi esé dépyeé.

³ Enyú délere nnó delú eké ɳwε ayi Kras asamé atəme esé déchwə́ ne ji. Asá fó ɳwε yina ne genəgé ɳwε wó, ásá lé ne Mendoó Əsəwə muú alú mebe. Asá fó ji né ubaré mataá wó, ásá lé né mmu matəó akwaá.

⁴ Esé dékage jəó unó bina ndere déneré metəó ne Əsəwə gétúgé genó εyigé Kras apyε.

⁵ Epófó nnó esé dékwané mampyε genó fə né mmymemmyε sé, elé Əsəwə ne apyε esé dékwanegē mampyέ yéndégenó.

⁶ Ji ne apyε esé dékwane mambə baá utəó bií né menomenyέ mekε. Menomenyέ εwéna εpófó εbe εwé ásamé, elú lé Mendoó Əsəwə. Ebε εwémbo etené bəó né negbó, yémbo Mendoó εchyege bəó genjwá.

7 Ne mbəgé nnó utəó εbε Mosis εwé ásame né ubare mataa, εwú εwé eténe bəó né negbo, εchwo ne genjbə εyi gepyeé bəó Isreli álá kágé pə fə Mosis né ushu chó gétugé ushu bií ugenege dəó yé élé genjbə εyigé gegboó gelú gejyeé,

8 nnó utəó Mendoó Esəwə muú achwoá ne genwá uchwəá nyə fə ne genjbə εyi gepwəá εyina?

9 Mbəgé nnó utəó εbε εwéna εwé etené bəó né negbó, εwyá gefəgé genjbə εyina, fərege ndere genjbə εyigé utəó Mendoó Esəwə muú apyeé nnó debe cho né mbe ushu wuú gebéé.

10 Wáwálé né mechə εwéna alú nnó, genó εyi gebə gewyaá genjbə mbəmbə gepə sé ne genjbə chacha néndé genjbə gekə εyi gechwoá gégénégé gepwə geji.

11 Ne mbəgé genó εyigé nya gebə gegboó gelú gewyaá genjbə, εbyennó εyi gela tə etém gewyaá genjbə gepwəá.

12 Tə mbaá εsé débelé umεé chánéné nnó mbə ne elu, εsé depyeé unó ne metəó mende.

13 εsé debə fə mampye εke Mosis muú akwere ushu bií nnó εkage bəó Isreli age ndere genjbə εyigémbə gegboó gelú.

14 Yémbə matəó bəó bimbə alu wyεé sésélé akaá yε genó wə. Mbə ne alu kpaá tə fina. Yε akúgé gekwenegə meno menyee ákágé fə ula. Elú εké genó εyimbə gelú εbwó né matəo kwekwere. Genó εyi gekágé pyε nnó afəre εbwó genó εyina né metəo, elé mbəgé εbwó afyεge metəo ne Kras.

15 Wáwálé alú nnó, tə fina elú εké genó εyigémbə gelú εbwó né matəo kwekwere néndé yé akú εbε Mosis εbwó ákágé fə ula.

16 Yémbə, muu akwəregé metə́ó akwəlegé Ata, Esəwə aferege genó εyi gekwere mbə ji ushu.

17 Nana Ata ayi me njóge mbə akene ne Mendoó Esəwə ne apyeé unó bina. Ne yéndé mbaá ayi Mendoó Ata εbεε, εpyε bə́á álaá mmyemmyε bwó genó gefə gewele sé εbwó.

18 Ne esé abi genó gefə gela gekwere esé matə́ó wó, dégene gengbəgé Ata εyi gegenege ese mmyε eke ηmee nnó dékwərege wyε kworege debe εke ji. Ndere dékwərege dégenege wyε genege, élé Ata muú akene ne Mendoó Ukpea ne apyeé nnó εbε mbə.

4

Unó mabə né mmu ujemesεé

1 Te mbaá Esəwə né galógáló wuuú, achyeé esé utə́ó bina nnó dépyε, ese depə fə ne gepwyaá mampyε ubi.

2 Esé délyaá depəré défya ne unó bi uchwə́ó ne mekpo unoó. Esé débwólégé fə bə́á, ne débwólégé fə amu ne mekomejə́ó Esəwə. Esé dégaregé lé bə́á wáwálé ayi atome ne Esəwə né gefə́ó εyi yéndémuú agene nnó esé dégarege wáwálé né mbe ushu Esəwə ne bə́á abi agaregé wáwálé akaá nnó mbə ne elú.

3 Yε mbəgé abya melóméló ayi esé dégarege alú lé bibií, εbyennó alú lé bibií mbaá bə́á abi ánome né mme detu.

4 Danchəmeló muú alu esəwə bə́á mme, anií mε ame bə́á abi álá fyεé metə́ó ne Kras wó. Ndere elúmbə, εbwó ákágé gé fə ndere gengbə εyi getanege né abya melóméló gegenege. εbwó ákágé fə ula

abya melóméló yimbə ayi atome ne ɳgo Kras. Ji Kras alu mekpée Əsəwə.

⁵ Néndé ndere dégarege abya melómélá déselé fó ji nnó dépye bə́ áge esé, dégarege ji nnó bə́ áse Jisəs Kras nnó ji alu Ata. Ne esé ambaó delú lé baá utə́ nyú gétugé Jisəs.

⁶ Əsəwə muú ajoó nnó, “Geñgbə gegene né mmu gemua,” ji apyε geñgbə jií gegene né mmu matə́ sé mampye esé dékaá gengbəgé. Əsəwə εyi gegene negé né ushu Jisəs Kras.

⁷ Ndere Əsəwə apyε esé dékaá mbə esé delú lé εké ujeé meséé εbi áfyεé genóge mabə né mmu. Mechə εwéna elúmbə, manlere nnó utó bi upwə́ amu, εbi esé déwyaá utane lé né mbaá Əsəwə εpófó eta esé ambə́.

⁸ Efwyale εfinegé esé matimati yémbə dégbəge wye gejulé. Gébə εyigé fə dékwene tametame yémbə délyage fó utə́ sé.

⁹ Bə́ ámmyε amu ne esé yémbə Əsəwə alyagé fó esé shushuú. Atulege esé yémbə ákágé chə fə geñwágé esé.

¹⁰ Efwyale εwé esé dégəne mbə yéndégébə, elú wye εké negbo né Jisəs ne esé dékpane mbə né menyammyε sé dékəne. Əpyəmbə nnó bə́ ágəne nnó geñwágé Jisəs gelú né menyammyε sé.

¹¹ Né geñwágé sé geko fa mme, délu wye né mmu efwyale εwé echwə́ ne negbo gétugé dékwəlégé Jisəs Kras. Əpyəmbə nnó bə́ ágəne geñwágé Jisəs né menyammyε sé ayi álá abeé fó te kwyakwya.

¹² Efwená eleré nnó, esé dékame negbo nnó εnyú debə geñwá εyi gélágé byé.

¹³ Muú fó ájə́ né ɳwε Əsəwə aké, “Me mfye metə́ ne Əsəwə gétú εyigémbə ne njə́.” Esé ntó delu

mendoó εma ne ji, εwé εpyε εsé défyεé metoó ne Εsowá getú εyigembó ne déjoá.

14 Esé dékaá nnó Εsowá muú apyε Jisos Kris akwilé né negbo, apyε nyε ntó esé dékwilé né negbo chónchó ne Jisos, ase esé chónchó ne εnyú déchwó détene né mbe ushu wuuí jimbóó.

15 Efwyale εwéna meko elú lé né galógáló nyú. Ndere elúmbó, Εsowá alerege nyε galógáló wuuí mbaá bōó gejamé gejamé. Εwémbó εpyε nyε εbwó atamege ji, ne ji aboó nyε ηgo.

Esé dépwaá fó néndé défyεé wyε metoó ne Εsowá

16 Ndere unó bina úlú mbo, esé débeé fó ne gepwa. Ye elé menyammyε esé akwóó ajyeé, Εsowá achyegé mandoó sé utó yéndé bií.

17 Efwyale εwé esé dégène mbo nana elú lé gachyeé ne εbelege ye, yémbó echwóó lé esé ne gekpεkpεgε ηgo ayi apwóó amu ne abeé te kwyakwya.

18 Esé défyεé fó amε né unó bi dégène, défyε lé amε né unó bi delá dékágé gé ubi. Ula úlú nnó unó bi esé dégené ubεé lé né mboó gébé. Yémbó εbi esé délá dégené ubi ne ubεé te kwyakwya.

5

Menyammyε meke asεle nyε melu ayi gekwene

1 Menyammyε sé fa mme alú εké maá geto ayi déjwalege wyεé. Dékaá nnó mbogé amugé maá gepú yina, Εsowá achyegé esé ayicha né mfaánebuú déjwolé wyεé. Akwaá fó wó átenege ji wó, elé Εsowá jimbóó ne átenege ne gebeé wyεé te kwyakwya.

2 Esé déshwaá meshwa né genwágé sé yina nana, ne déshyage nnó Εsowá afyε esé menyammyε sé ayi

mekε ayi atanegé né mfaánebuú ndere afyεé muú ndeeé meke.

³ Gétugé nnó yé dégbo lé gboó afyεgé esé menyammyε yimbø ayi mfaánebuú, esé débeé fó gejøgéné.

⁴ Ndere esé delú né menyammyε yina ayi alu εké maá geto, déshwaá meshwa gétugé déwuú ubale, deshwaá fó nnó dékεlege mangbo. Dékεlege εlé nnó Esowø achyεé esé menyammyε ayi abεé te kwyakwya nnó ásε mélú ayi ágboó.

⁵ Esowø jimbøó ne akpome esé mmyε né mechø ewéna, ne achyεé esé Mendoó Ukpea ndere genó εyigé ji áchoó utó né mbaá genó εyi gechwoó.

⁶ Ndere εlúmbø, esé dékaá wáwálé nnó Esowø achyεgé nyε esé menyammyε ayi meke, néndé te mbaá esé delú mebe né menya sé yina, neke neshya esé dǿ mambe né mbε ushu Ata.

⁷ Ndere esé délu fa mme, delú mamfyεge metøó ne ji, εpófó mangene ji ne amε.

⁸ Esé débøó eshyε né metøó ne dékεlege nnó délyaá menyammyε yina, déjyε né melø sé débε ewú ne Ata Jisøs.

⁹ Ndere εlúmbø, yé delú né menyammyε yina, yé ayi né, esé demuame lé nnó dépyε metøó εgøgé ji.

¹⁰ Néndé esé ako debø mantene unǿ mpa né mbε ushu Kras. Ji ajwølege nyε né geluøgé mpa, asø mpa yéndémuú. Ne yéndémuú abøó nyε nsa né galogáló yé gabogabo ayi apyεé gébégé ji alú né menyammyε yina fa mme.

Kras apyε bøó akerege né nesø ne Esowø

¹¹ Te mbaá esé dékaá nnó Ata ne alú muú ayi esé débøó mamføgé, dékpeage bøó mbø nnó ákame

ne abya melóméló Kras. Esəwə akaá ufə́ bə́ abi esé delú ne mbelé umə́ nnó yé enyú ntó dékaá chánjéné né mmu matə́ nyú.

12 Esé démmye fá nnó déma défəge gemə gese eta nyú. Demmye élé nnó enyú debe ne ula bi dékágé dógé εbwə εwəme gétúgé sé, nnó enyú débe ne meko manshuú mbaá bə́ abi ábwəgé mmye gétúgé dékpakpa ate bó εpófá gétúgé awyaá gepə gelögéló.

13 Elú eké enyú déferege nnó mekpo εpó esé chanjéné. Yé makpo ápó esé chanjéné, elú lé gétúgé dékəlege nnó dépye Esəwə abə ḥə. Yé makpo alu esé chanjéné elú lé né galágáló nyú.

14 Gejeé εyigé Kras abə́ ne esé ne getene esé dépyee yéndégenó, néndé esé dékaá nnó ji agbo gétúgé bə́ ako. Ndəre elúmbə, esé ako dégbo chóncho ne ji.

15 Kras agbo gétúgé bə́ ako nnó bə́ abə́ geñwá εyigé ji achyεge, ábəgé fá abə mampyεgé élé unó bi ugə́ εbwə metə́, ápyεge lé unó bi ugə́ ji metə́. Ji ne agboó ne akwilé né negbó gétúgé bwó.

16 Ndəre elúmbə, elə nana ejyεgé mbə esé dépele sé bə́ né mashu ndəre bə́ mme ápyεé. Mbə ne dépele nya Kras ne nana dépelé sé ji mbə.

17 εwéna etene nnó muú achogé mmye ne Kras, alaá muú meke. Geñwá εyi gekwene gekoó mε, gεge yé εyi gekε gechwó.

18 Unó bina uko élé Esəwə ne apyεé ubi. Ji muú apyεé esé dékeré né nəsə ne ji gétúgé genó εyi Kras apyεé, ne achyεé esé utə́ bi dépyee bə́ akerege né nəsə ne Esəwə.

19 Mekomejə́ ayi esé dégarege alú nnó, Esəwə ake ne Kras apyεé bə́ ágε meti ákere né nəsə ne

ji. Ji ágbáregé sé εbwó nnó alú gyεé né gabó ayi εbwó ápyεé. Elé mekomejó yina ne ji afyεé εsé né amu nnó dégaregé bṓ ndere ji apyεé bṓ ákerege né nesə ne ji.

²⁰ Getú εyigémbə ne εsé delú bṓ dentə́o Kras. Ne εsé dekpeage εnyú né unó bina wye ndere Εsəwə jimbə́o abə ajóge ne εnyú. Ne dékpane εnyú geka géту́gé Kras nnó dékeré né nesə ne Εsəwə.

²¹ Gétúgé εsé, Εsəwə apyε Kras muú ayi álá pyεé yé gabó wó ala muú mebo nnó εsé dékε ne ji, débε cho né mbe ushu Εsəwə wye ndere ji Εsəwə alú.

6

Pəl agaré εfwyale εwé ji dğene ndere apyεé utə́o Εsəwə

¹ Ne ndere ate bṓ abi apyε utə́o chónchó ne Εsəwə, εsé dekpeagé εnyú nnó ékágé dépyε genó εyi gepyεé galógáló ayi Εsəwə aleregé εnyú ano mme detú.

² Εsəwə ajə́o nya wye ndere ásamé né mmu ηwε wuú nnó “Bií bi me nlú manleré εnyú galógáló ukwənégé, me nwú mmyemene nyú, bií bi me nlú mawené gemége nyú ukwənegé, mpoó εnyú.” Wúgé, gébé εyigé Εsəwə aleregé bṓ galógáló gekwəne. Wúgé nana elé gébé εyigé Εsəwə awe-nege gemége bṓ.

³ Esé dépyεé fə genó εyi gegbεé muú fə meti manchwó mbaá Εsəwə nnó ékágé genó fə gebε gyεé né utə́o bi εsé dépyε.

⁴ Yémbə yéndégenó εyi gepyεé eta sé, εsé délεrege wye nnó delú baá utə́o Εsəwə. Dekoge metə́o né ubale εbi déwuú, degene εfwyale ufə́o ufə́o, unó ulii εsé mangε, ne gébé εyigé fə εfwyale εbanegē εsé.

5 Atulé esé, áfyε esé deno, áchwoá esé ne mammyε, dépyεé matoó ami mapwoá eshyε esé, débεlege mpe, débεlege mesa, yémbo dékogé wyeé metoó.

6 Débélē gejwágé sé póró, dékágé deporé Esowá chánéné, dékogé metoó, déleregé bɔ́ galgáló, Mendoó Ukpea egbeé esé mmyε ne délerege bɔ́ gejeé wáwálé.

7 Esé dégaregé bɔ́ genó εyi gelú wáwálé, dépyε unó né utó bi Esowá achyegé esé. Unó bi esé dépyε cho né mbε ushu Esowá úlú εké unó ummyε εbi esé déselé déjmeé umye ne εbi dégbεé menyammyε sé né deporé Esowá.

8 Esé dépyεé wye utó Esowá yé elé bɔ́ abifɔ́ anogé esé, abifɔ́ abyaaá esé. Bɔ́ abifɔ́ áfεge esé, abifɔ́ achoó esé mabɔ́. Bɔ́ abifɔ́ ájogé nnó esé délu bɔ́ gebyɔ́ yémbo esé dégaregé wye wáwálé.

9 Bɔ́ abifɔ́ ájogé áké esé délu kpε bɔ́ waá yémbo bɔ́ ákaá esé yéndé mbaá. Dekoge né manoó negbo yémbo delú wyeé abε. Achyegé esé εfwyale yémbo áwa fɔ́ esé wó.

10 Yé elé bɔ́ ápyε nnó esé debe ne mesome, delu wyeé ne nechóchó yéndégébé, elú εké delú mbya yémbo dépyεé gejamégé bɔ́ abɔ́ gefwa. Elú εké depo yé ne genó gefɔ́ yémbo dewyaá unó uko.

11 Añme ba bɔ́ Korent, esé dégaré enyú yéndégenó εyi gelú esé né une. Esé denene matoó se fuú eta nyú.

12 Esé fɔ́ wó délyaá manlérε enyú gejeé wó, elé enyú ne délyaá manlérε esé gejeé.

13 Me njogé ne enyú nana ndere baá ba. Nenege matoó nyú eta sé ndere esé ntó dénené ne eta enyú.

Dékεge fó gekage neke gemaá ne bɔ́ abi álá fyεé metɔ́ ne Kras wó

¹⁴ Dékεge fó geka neke gemaá ne bɔ́ abi álá áfyεé metɔ́ ne Kras wó. Genó εyi gelu cho genyεé mbɔ́ dejeé ne genó εyi gelu gyεé nnó? Waá genjgbɔ́ gebεé mbɔ́ mbaá ama ne gemua nnó?

¹⁵ Kras ne danchəmeló abεé mbɔ́ meko ama nnó? Muú ayi afyεé metɔ́ ne Kras ne muú ayi álá áfyεé metɔ́ ne Kras wó áchome mbɔ́ mbwa nnó?

¹⁶ Echa Ɛsɔwɔ́ εbεé mbɔ́ meko ama ne aló uka nnó? Néndé esé delú echa Ɛsɔwɔ́ muú alú mebε. Elú wye ndere Ɛsɔwɔ́ jimbɔ́ ajɔ́ aké, “Me njwɔlege nyε ne εbwó, nkene ne εbwó, me mbεé nyε Ɛsɔwɔ́ bwó, ne εbwó ábεé nyε bɔ́ ba.”

¹⁷ Ndere elúmbɔ́ Ata aké, “Tanege né geluage bwó, défa mbwa ne εbwó. Détagé fó genó εyi gewyaá deba. Dépyεgε mbɔ́, me nselé nyε enyú.

¹⁸ Me mbεé nyε Ntε nyú ne εnyú débεé nyε baá ba abi andeé ne abi ande. Mbɔ́ ne Ata Muú Apwɔ́ amu ajɔ́.”

7

¹ Aŋme ba, te mbaá Ɛsɔwɔ́ anyémeno nnó apye unó bina εta sé, shwɔnege amu né yéndégenó εyi gepyeé nnó menyammyε ne matɔ́ sé ábεgε fó pɔpó. Dénogé Ɛsɔwɔ́, dépyε geŋwágε sé gebε pɔpó gekwane ndere Ji akεlege.

Pɔl alu ne necháchó gétiugé echomele bɔ́ Jisɔ́s né Kɔrent ákwɔré matɔ́ bwó

² Nenegé matɔ́ nyú εta sé, esé dépyεé fó muú fó gabɔ́ wó. Esé déchəá fó muú fó mekpo wó. Ne esé dényεé fó muú fó upwɔ́ wó.

3 Me njógé mbɔ, εpófó nnó me nké εnyú delu gyεε, néndé me mbɔ me mbe ngaré εnyú nnó εnyú delu εsé metɔ́ chi chi chi. Yé dégboó yε delú mebe, εsé ne εnyú delu wye ulua.

4 Me nfye metɔ́ ne εnyú gbene, ne nwyaá gempɔge gétúgé nyú. εnyú défyε me metɔ́, yé élé εsé dégéné εfwyale me nwyaá nechɔchá dɔ́.

5 Yé gébégé εsé dékwone melɔ Masedonia, yé mmyle dégbeeé cháchá wó. Bɔ́ áchwá εsé ne εfwyale matimati. Wena bɔ́ áwamege ne εsé, né mmu matɔ́ se déwyaá εfɔ.

6 Yémbɔ Εsɔwɔ muú afyeé bɔ́ abi awyaá gepwa metɔ́ eshyε, afyeé εsé eshyε ndere Titɔs achwɔ́.

7 Esé débɔ́ fó eshyε wye élé gébégé ji achwɔ́ wó, debɔ ntó gébégé ji agaré εsé ndere εnyú ntó défyε ji eshyε. Agaré εsé ndere εnyú déshyagé mangε me, ne ndere εnyú désomege dɔ́ né gyεé ayi dépyεé. Agaré ntó εsé ndere εnyú dékpome mmyle maŋga me. Nwúgé mbɔ metɔ́ egɔ me ne εnyú dɔ́.

8 Yé εbe élé nnó ηwε ayi me mbɔ nsame εnyú, apyeé εnyú débɔ mesome, me nsome fó ndere nsame ji wó. Me mbɔ nlú ne mesome gébégé ngene nnó ηwε yémbɔ apye εnyú debɔ mesome né mboó gébé.

9 Nana metɔ́ egɔ́ me, εpófó gétúgé me mpyεé εnyú debɔ mesome elú lé gétúgé mesome εwémbɔ εpyεé εnyú dékwɔré. Gé gefɔgé mesome εwé Εsɔwɔ akεlege mbɔ. Ndere elúmbɔ, εsé dépyε fó εnyú debɔ únómé wó.

10 Mesome εwé Εsɔwɔ akεlege εpyε lé nnó Εsɔwɔ áwene gemége muú. Gefɔgé mesome εwéna εchwɔ́ fó ne achyε me. Yémbɔ mesome εwé bɔ́ mme εchwɔ́ ne negbo.

11 Gegé yé gefəgé utəó ebi mesome əwé egəó Əsəwə metəó əpyeé eta nyú. Əpye ənyú desə mechə əwéna ne əshyε, əpye ənyú déwyaá metəó manləré nnó ənyú depó ne əbwó né mechə əwémbə. Əpye metəó əsə ənyú ne majya abwəlé ənyú mme, əpye ənyú déshage nnó debə meko ama ne me, əpye ənyú dékpane gechyεé mampyε genó əyi gelú cho. Əpye ənyú dékpome mmyε manchyεé əfwyale mbaá muú ayi apyε gyεé. Əpye ənyú déləré né yéndé meti nnó ənyú depó ne əbwó né mechə əwéna.

12 Ndəre elúmbə, yé elé me nsame ənwə yina, nsa fó gétúgé muú ayi apyεé gabə yina wó. Yé ebe lé gétúgé muú ayi agəne əfwyale gétúgé gabə yimbə. Nsa lé nnó mpyε ənyú dékaá né mbə ushu Əsəwə gefəó əyigé dékpane gechyεé mampoó əsə.

13 Getú əyigémbo, ənyú défyεé əsə əshyε.

Ne genó əyigé fó əyi gepyεé metəó egəó əsə elé gétúgé metəó megəmegə əwé Titəs abəó gétúgé ənyú ako dépye metəó əkwene ji mmu.

14 Me mbə ngaré Titəs gefəó əyigé me nwyaá gempəgé gétúgé nyú. Ənyú déchyε me mekpo unoó wó. Ne wye ndəre geno əyigé me ngaregé ənyú yéndégébə gelú wáwálé, mbəntó ne unó bi əsə dédoó əbwə əwəme gétúgé nyú né mbə ushu Titəs úlú wáwálé.

15 Titəs ama abə gejeé ne ənyú ako dəó ndəre ji ateé gefəó əyigé ənyú debə déwuú ne ji, ne ndəre ənyú déselé ji déweré ne əfə metəó.

16 Ne nana metəó egəó me ne ənyú gétúgé me nnəre metəó wa meko ne ənyú né mbaá yéndégenó əyigé dépyεé.

8

Gefjó eyigé bṓ Esōwō áchyege echye

¹ Añme sé, esé déklege mampye enyú dékaá gefo eyigé machomelé bṓ Jisōs né Masedonia áleré galógáló Esōwō né gejwá gebwó.

² Efwyale ewé ebwó ágēne ejā dṓ ete ebwó né mmuameno yémbō áwyaá wyē metṓ megómégó gbene ewé epyeé ebwó áchyeé echye byagebyage yé lé ebwó álu gekpo.

³ Ebwó áchyeé echye ndere ebwó áwyaá, ne nkágé garé nnó ejā kpaá epwṓ amu, ne áchyeé yé muú akpea ebwó wó.

⁴ Ashií nene esé mmye nnó dépye ebwó ntó ágē meti mampogé bṓ Esōwō.

⁵ Genó eyigé ebwó ápye, gepwō ndere esé debó défere. Ebwó abō kpē mbē áchyeé gemēge bwó mbaá Ata Esōwō ne áwyaá metṓ mampye genó eyigé Esōwō aklege, áchyeé gemēge bwó eta sé.

⁶ Titōs ne alṓ ula mansé echye ewéna né geluagé nyú nnó dépoo ubya bō né Jerosalem. Getú eyigembō, esé dékpea ji nno akeré áchwō apoó enyú déneré mampye gecháchágé utṓ bina.

⁷ Enyú délu meno mbē né yéndé meti mamfyé metṓ ne Esōwō ne eshye, mangaregé deporé Esōwō chánjené, mankágé wáwálé ayi alu wyéé chánjené, manchyéé gemēge nyú geko mampye utṓ Esōwō, mambōge gejeé ne esé dṓ, esé ntó déklege nnó enyú ntó débe meno mbē né mechō manchyége echye ewéna ne matṓ nyú mako.

⁸ Me njágé mbō, epofó nnó ñmeregé enyúmekpo mme nnó débō mampyegé mbō. Me ngarége lé enyú nno bṓ abifō ákpane géchyéé ápoogé atē.

Ne nkélege nnó nkaá ndere enyú ntó débóó gejeé wáwálé ne bœ́ abifo.

⁹ Enyú ambə́o dékaá galágáló ayi Ata sé Jisə́s Kras alere. Ji abə́ awyaá gefwa, yémbo akwe gekpo né galágáló nyú, nnó géту́gé gekpo eyigé ji akwene enyú débə́ ne gefwa.

10 Né mechə ḥjka yina manchwə, majyeé ami me nchyegé enyú malu nnó elú galogáló nnó enyú dénere genó eyigé déləo mampye ḥjme eniné nju. Enyú ne débəo mbə mampye genó né mechə ewéna ne enyú ntó ne debə delu yé bəo mbə abi áwyaá metəo mampyegé geji,

¹¹ nnó déneré mampyε utóá bina ne gefəgé metóá
ewé enyú délóá ula. Ne nerege ubi ne genó eyi
déwyaá né amu.

¹² Ne mbøgé muú awyaá metjó machyéé, Esowø aselé genó eyi muú awyaá manchyéé epófó eyigé ji álá pó ne gejjí.

¹³ Me njogé mbɔ́ epófó nnó mpyéé mmyé epwyágé bɔ́ abifɔ́, enyú déwuúgé ubale. Nkelege lé nnó yéndégenó gebé janja eta enyú ako.

¹⁴ Ne nana ayi εnyú déwyaá gejame, kárégé ne
boó abi álá pó ne genó nnó εbwó ábegé ne gejame,
meso gébé εnyú dela depo ntó ne genó εbwó ápoó
εnyú. Dépyegé mbø εnyú ako débe janja.

15 Asá né mmu ḥwé ᘵsəwə nnó, “Muú yi anywhere
gejamégé menyéé, ábó fó menyéé ayi ajame apwóó
ji wó, ne ayi anywhere lé gachyéé, abó ayi akwané
ne jjí kwanegé.”

Pəl atə bə Titəs nnó ájye áse echye Esəwə getú ji'

16 Yémbə matame mabə ne Əsəwə ndəre apyε Titəs awyaá gefəgé metəó εwé εsé déwyaá mampoó enyú.

17 Əpófó wyε lé getugé εsé dékpea ji ne ji achwəó eta nyú wó. Ji mbəó abə awyaá mε metəó manchwə poó enyú, getú εyigémbə ne jimbə abə ashuu mε manchwə gé enyú.

18 Esé détəme mbə ji ne ntε meñmε ayifə. Ntε meñmε yina alu muú ayi bəó afəége utəó bií né machomele bəó Jisəs ako néndé ji agaregé aby a melóméló chánchá.

19 Menə genó ayi fə alu nnó machomele bəó Jisəs ntó ájyaá ji nnó esé dékene ne ji ulua dépyege utəó uláúló bina. Ndəre dépyeé mbə uchwəó ne εnógé mbaá Ata, ne ulerege ntó nnó esé déwyaá metəó mampogé bəó.

20 Ndəre dépyeé utəó bina ulua, εwémbə εpyennó əkágé muú fə aferé nnó défya delu mmu, défyeé εshye mangə nnó əkágé genó fə gebe gyéé né gekpəkpəge εchyε εwéna, εwé bəó áchyegé byagebyage.

21 Gétú εyigémbə ne εsé démmyε nnó dépyε lé genó εyi gewyaá εnógé né mbə ushu Ata jimbii, dékəlegé mampye ntó genó εyi gewyaá εnógé né mbə ushu yéndémuú.

22 Ne εsé détəme meñmε sé fə ama nnó achwó ne εbwó. Esé démua mε ji ndəndə ne ndə, ji aleré nnó akpane gechyee mampye utəó Əsəwə. Yé nana ji awyaá metəó mampoó enyú néndé ji afyεé metəó ne enyú dəó.

23 Ne ushuú cháchá Titəs, ji alu lé ntε meñmε ayi ápyεé utəó ulua ne me nnó dépooğe enyú. Ne ate aŋmε abifə na, álú lé bəó déntəó abi átané né

machomele bṓ Jisōs ayifō. Utṓ bwó uchwṓ ne enogé mbaá Kras.

24 Ndere elúmbō, pyege ndere njṓ mbo, mampyē machomelé bṓ Jisōs ayifō ákaá nnó enyú débō gejeé ne bṓ ne nnó εbwó ákaá nnó esé délú cho mambé ne gempagé gétúgé nyú.

9

Elú genó gelágé́ló mampogé bṓ Esəwə

1 Me mpó sé ne genó eyigé mmagé sa enyú né mechə echye ewéna mbaá bṓ Esəwə.

2 Me nkaá nnó enyú déwyaá metṓ manchyeeé echye ewéna. Getú eyigémbō ne me nwyaá gempagé gétúgé nyú né mbe ushu echomelé bṓ Jisōs né Masedonia nnó enyú echomelé bṓ Jisōs né gebagé mewaá Akaya déwyaá mε metṓ manchyeeé echye ewéna te njme eniné njú. Ne gechyeé eyigé enyú dékpane manchyeé, gepyē gejamégé εbwó abifō ábō metṓ manchyegé ntó.

3 Ne me ntōme aŋme bina eta nyú nnó ékágé gempagé eyigé esé déwyaá gétúgé nyú gebε lé meno detu. Ebε lé nnó enyú dékpome mmyε ne echye nyú ndere me njṓ nnó dépyeé nyε.

4 Mbəgé bṓ fō átanēge mbo né Masedonia áchwágé ne me ewú, ne ágęgę nnó enyú dékpome fō mmyε mantə eyi nyú nka wó, mekpo unə́ ewé ebę́ nyε ne esé ne enyú ejame nyε də́ néndé me ngaré mε εbwó də́ ndere enyú dékpome mε mmyε manchyeé.

5 Ndere elúmbō, me nféré nnó elə nnó mkpea aŋme bina abo mbe achwá apyε enyú dékpome mmyε ne echye ewéna, ewé enyú dényémeno

manchyee, nnó εbe lé genó εyigé εnyú amboá déwyaá mε metoá manchyee. Ebegé fó εyigé aŋmerege εnyú mekpo mme nnó déchyee echye.

6 Tege nnó, muú ayi apené mbwε gachyee, aboá ntó mbwε gachyee, ne muú ayi apene mbwε gejame aboá ntó mbwε gejame.

7 Muú aké achyegé echye, achyee ndere ji aferé né metoá wuu nnó achyegé. Achyegé fó ne mansə ame εké aŋmerege ji mekpo né mme. Néndé Esowá aboá gejeé ne muú ayi achyegé echye ne metoá megəmegə.

8 Ne Esowá akágé chyeε εnyú unó bi ujame upwao yé ndere dékεlegé nnó yéndégébé debe ne yéndegenó gejame nnó délerege uloó melu matimati.

9 Wyε ndere asamé né mmu ηwε Esowá nnó, “Ji achyegé echye byagebyage mbaá ubya bə ne uloó melu εbi ji alerege, áteé ubi tε kwyakwya.”

10 Esowá ne achyegé bəo mbwε ayi apené ne menyee ayi εbwó ányee, ji áchyegé nyε εnyú mbwε ayi dékεlegé ne apyeε nyε ji áwε áfyε gejamégé mbwε ayi atanegé né uloó melu εbi εnyú délérēge bəo.

11 Esowá apye nyε εnyú débə gefwa né yéndé meti nnó déchyegé echye byagebyage yéndégébé, nnó esé dékpagé echye nyú déchyegé bəo, gejame bəo atamege Esowá né genó εyige εnyú dépyee.

12 Néndé echye εwε εnyú déchyee εpye fó wye lé nnó bəo Esowá ágené unó bi ubə ulií εbwó wó, εpye ntó nnó εbwó áchyegé gejamégé matame mbaá Esowá.

13 Gétugé εnyú déchyε gefəgé echye εwéna, elere bəo ufəo bəo abi εnyú délu, ne εbwó átamege

nye Əsəwə gétúgé enyú dépyeé genó eyigé abya melóméló Kras ayi enyú défyeé metőó wyə ákelege. Ne átamege nye ji ntó gétúgé echye əwé enyú déchyegé əbwó ne bəó abifə byagebyage.

14 Əbwó ánene nye mmye gétúgé déleré galágáló Əsəwə né gejwáge enyú.

15 Détamege Əsəwə gétúgé echye wuuú əwé ji achyeé esé əwé dela dékágé nkane démege.

10

Əsəwə ne ajyaá Pəl nnó abə ηgba Jisəs Kras ne achyeé ji utó

1 Me Pəl nkpané enyú geká. Bəó ajógé áké gébégé me mbəgé ne enyú nfəó amə nyú njágé depə pere ne əfə, nlá mpə ne enyú nfəó fó ne nsame enyú bə ŋwə áto áto. Me nnene enyú mmye né mabə Jisəs Kras muú alú nyame ne pere nnó,

2 ékágé enyú dépye me njəó mejəó ne meko metometo gébégé nchwəgé əwú. Me nkágé jəó mejəó ne meko metometo mbəgé me nkəlege manjəó ne bəó abi ájögé nnó esé dépyeé utəó bina ndere bəó mme ápyeé.

3 Elú wáwálé nnó esé delú fa mme yina, ne yé élé delú fa mme, démmyeé fó be ebi bəó mme ámmye.

4 Néndé unó ummye ebi esé démmyeé be ne ubi upó fó eké ebi akwaá. Yembə esé démmye be ne unó be utó utó bi Əsəwə achyeegé esé, ne détyaá malu ujwəlé ató ató ayi bəó mawáme sé ábige.

5 Détyaá ntó yéndégenó eyi géchwoó ne mbeé manyege, ne eyi getənege ukələ gegbəé nnó bəó ákagé fó meti Əsəwə. Dépye ne yéndégenó eyigé bəó áfərege, dépyeé əbwó áwuú ne Kras.

6 Mbəgé εnyú déləregé nnó déwuú ne Kras ne matəó nyú mako, εfəmbə ne εsé dékpomege mmyε manləré chuchu mbaá bə́ abi álá wuú fó ne Kras.

7 Enyú dépəlé unó bi utome ne me εlé né mfaá mfaá. Mbəgé muú afəregé nnó ji alú muú Kras, abə mamfəre chánjéné ákaá nnó εsé ntó delú bə́ Kras ndəre ji.

8 Yé me mbə εlə ne gempəgé gachyeé mpwə ndəre mbə nlú mambe gétúgé uto bi Ata achyeé εsé, mmyε εgboó fó me, néndé ji achyeé εsé uto bina nnó dénywerege εnyú nywerege εpófó mantya εnyú tyaá.

9 Me nkəlege fó nnó εbə εké bə ηwə abi me nsame εnyú ápyεé mbə lé nnó εnyú debə εfə metəó.

10 Me njógé mbə gétúgé bə́ ajógé aké, “Bə ηwə abi me nsame εta nyú, mejə́o εwé εlú wyeé etoó də́o ne εtaá bə́ metəó.” Aké, “Gébégé mbəgé ne εnyú nkwene gebwa, mejə́o wa εkpene fó bə́ matu.”

11 Bə́ bimbə abə mankaá nnó unó bi εsé désame εta nyú gébégé dela depə εwú, wyε εlə ubi ne εsé débəgé nyε εwú ne εnyú dépyεé.

12 Yé bií ummaá εsé demege fó mmyε ne bə́ abi aké εbwó aŋea gemε. εbwó áməge lé utó bwó ne atε manləré nnó aŋea gemε. εwéna eləré nnó εbwó alú ukenjené bə́.

13 Né εta sé, εsé débə́ fó ne gempəgé dépwə ndəre delú mambe. Gempəgé sé gekwyage lé né mbaá utə́o εbi Εsəwə achyeé εsé nnó depyεgé εnyú ntó delu né geluage utə́o bina.

14 Tε mbaá εnyú ntó delu né utə́o bina, εsé débə́ fó ne gempəgé dépwə ndəre delu mambe gétúgé nyú, néndé εsé ne debə́o mbə déchwó kpa tε εta nyú dégare εnyú abya melóméló Kras.

15 Esé débeé fó ne gempəge dépwə ndere débə́o mambə. Débeé fó ntó ne gempəge gétúgé utə́o ebi bə́o abi cha ápyeé. Umeeé sé úlú lé nnó metə́o ewé enyú défyee ne Kras ewene ejyege mbəmbə ne nnó utə́o bi esé ntó dépyee né geluagé nyú uwene ndere Esəwə akèlege,

16 nnó esé ntó dékene dégarege abya melóméló né malo yifə ayi alú tətə ne enyú. Néndé esé dékèlege fó nnó débə ne gempəgé gétúgé utə́o bi muú yicha apyeé né melu utə́o wuuú.

17 Asa né mmu ŋwe Esəwə nnó, “Muú aké abeé ne gempəgé abe ne geji gétúgé genó eyi Ata apyeé.”

18 Muú ayi abeé muú melóméló wáwálé, elé ayi Ata asele nnó apye chanjéné, epəfə ayi jimbə́o ásele gemə ji nnó apyeé chanjéné.

11

Pəl aké utə́o bił upə fə genó gema ne ebi ángbá gebyo

1 Nnene enyú mmye nnó deko metə́o dewú gekéknege mejə́o ewé me njogé. Tagé matu déwú.

2 Metə́o ewé me nwyaá ne enyú emmyee demboó ndere ewé Esəwə awyaá. Enyú delú eké maá mendée ayi me nshuu mantu ji neba né mbaá menə ama, ndere maá mendée ayi álá kaá mende wó, ne menə yimbo elé Jissəs Kras.

3 Ndere elúmbo, me nwyaá efə metə́o nnó bə́o ábwólege nyə enyú ndere danchomeló akpané défyə abwə́lé Ife, apye enyú délyaa depəré Kras etiré enyú dékwəlegé chánchá ne matə́o enyú mako.

4 Me njogé mbɔ́ néndé nge nnó enyú dékamege yéndégenó kamegé. Yé muú achwó ne agaré enyú mechɔ́ Jissɔ́s ayicha ayi esé dela dégaré enyú wó, yé agaré lé enyú mechɔ́ mendoó ewécha ewé elá pó fó Mendoó Ukpea ewé echwɔ́ enyú mmye yé ama achwó ne gefogé abya ayicha ayi álá pó fó abya melóméló enyú dékame ne ji, enyú dékamege fó wyé kamege, désale ubi amu apea.

5 Me nferé fó nnó bɔ́ abi désale nnó álú ángbá Jissɔ́s abi ápwɔ́ amu, ápwɔ́ me wó.

6 Yé ebe lé nnó me ngi fó ndere ajogé mejɔ́ chánjéné wó, me nkáge genó eyigé me njogé, dépye me enyú dékaá mbɔ́ matimati.

7 Me nshulé mmye ya mme nnó enyú dékwó ñgo, ngaré enyú abya melóméló detu, nnó me mpye mbɔ́ lé gabó?

8 Me mpye utó né geluagé nyú, machomele bɔ́ Jissɔ́s né malo yicha achyegé me nká mfaá. Ndere mpye mbɔ́ elú wyé eké ejoo ne njoó mbɔ́ eta bwó nnó me mpoó enyú.

9 Gébégé me nlú ne enyú, genó geké gelí me, nchyegé fó muú nyú fó efwyale nnó achyegé me geji. Elé aŋme sé abi atane né gebagé mewaá Masedonia ne achwɔ́ me ne yéndégenó eyi gelí me. Né gébé eyi gekoó me nchyéé fó enyú efwyale nnó dépoó me wó ne yé nana me nchyegé fó enyú efwyale né meti fó.

10 Me ngarege wáwálé ndere muú Kras ne gempogé nnó nsé maŋka nyú wó. Ne yé muú akage gbe nnó mbegé fó gebagé mewaá Akaya geko.

11 Ulannó me nla ngigé fó nnó enyú depogé me? Nnó elú lé nnó me mbɔ́ fó gejeé ne enyú wó? Esawo

jimbií akaá nnó me mbə́ó gejeé ne εnyú.

12 Me njye wye mbe mampyεge genó εyi mpyεé mbə nnó ngbə ekágé bə́ó abi ásele gemεgε bwó nnó alú aŋba Kras ajyεgε wyeé mbe mandógε εbwə εwəme nnó ápyε wye unó gefə εyi me mpyεé.

13 Ufə́ó bə́ó bina ápó fó áŋgbá Kras bogébogé. Abwəlege lé εnyú bwəlegé. Akene ágilege bə́ó amε nnó εbwó alú áŋgbá Jisəs Kras.

14 Mechə εwénə ékágé pyε fó muú álá menó mekpo fuú néndé gébε εyigε fó danchəmeló abwəlégé agilege bə́ó amε nnó ji alu ekiénné Esəwə εwε εchwoó ne genjbo.

15 Ne εpófó genó gekε mbə́gε baá utə́ó bií ntó agilege bə́ó amε nnó alu baá utə́ó Esəwə. Ne εfwyale εwε εbwó agené nyε εkwanege nyε ne utə́ó bwó kwanegé.

Pəl awyaá gempəgε né εfwyale εwε ji agεne

16 Ne mmagé nyuaré ngaré εnyú nnó ékágé muú fó afəré nnó me nlú gekékénegé muú. Mbə́gε muú afərege nnó me nlú gekékénegé muú gəgε me njə́o mejə́o ne gempəgε ndəre gekékénegé muú gejəgε nnó me ntó mbe ne ekəke gempəgε.

17 Mejə́o εwε me njögé ne gempəgε εpófó Ata ne aké me njögé mbə. Me nké mpyεé gempəgε njögé mejə́o eké gekékénegé muú.

18 Ne te mbaá gejamégé bə́ó ápyεé gempəgε ne unó bi akwaá ásele nnó uŋea gemε fa mme, me ntó mpyεé.

19 εnyú abi déké déwyaá défə́ó də́ó, matə́ó ágóo εnyú dékögé metə́ó né unó bi ukékéné bə́ó ajögé.

20 εnyú dékögé metə́ó mbə́gε bə́ó ásége εnyú ndəre afwε yé ányεége εnyú upwə́ó, yé ájyarege

εnyú mme, yé áké ábyaá εnyú, yé ádoó εnyú maka
né ushu.

²¹ Wɔ ɔh, me mbɔ nwyaá gepwa ndere nla mpyeé
ufó unó bina eta nyú, jige me nte.

Ne me njyeé mbɛ manjogé mejó eké gekékénége
muú. Yéndé genó εyigé muú abeé ne gempogé wyee
me ntó nkage mbeé ne gempogé wyee.

²² Yé εbwó abe lé bɔó Hibru, me ntó nlu. Yé ábé lé
bɔó Isrəli, me ntó nlú. Yé ábé lé upyáne Abraham
me ntó nlú.

²³ Yé ábé elé bɔó utó Jisəs Kras, me njogé eké
muú gebwɔ́ me mpwɔ́ εbwó. Eba utó upwɔ́ εbi
bwó. Me nkpe deno ndəndə ne ndə mpwɔ́ εbwɔ́ ako.
Atulé me ápwɔ́ εbwó ako, ne negbo nekoó me ame
ndəndə ne ndə.

²⁴ Bɔó Jus ádo me utó esaá meso nekuú ne εni
maŋáne ata.

²⁵ Bɔó Rom ádo me ne baá unɔ́ ndə εleé. Bɔó áto
me ne mataá ndə gamaá, makpe ágbelé esé né εbeé
mega ndə εleé. Gébé εyifɔ́ me nchɔ́ bií kpogelé utuú
ne ηwəmese manwɔ́gé nnyi.

²⁶ Né neke εníné me nkene, nkoó né manoó
negbo. Nnyi neké nekpa me. Anjo áké ajo me unó,
ngé εfwyale né amu áte bɔó Jus, ngé chuchu né amu
bɔó abi álá pɔ́ bɔó Jus. Ngé εfwyale né malɔ́ kpakpa,
ne malú ayi bɔó álá ájwɔlegé fó wyee. Ngé εfwyale
né εbeé mega, ngé εfwyale né amu bɔó abi aŋmaá
amu nnó alu bɔó Jisəs.

²⁷ Me mpyeé utó utouto mpwwaá. Gébé εyigé
fó yé geja mbεlegé. Gébé εyigé fó mbeé mesa ne
mmwɔ́lé manaá éwane. Gébé εyigé fó ntó njwɔ́legé
uwyaá mesa nyú gefwene, gébé εyi fó mbeé fó ne
mandeé makwerege mmye.

²⁸ Yé ndere unó bina upyee me yéndé bií, ufere ebi me nferege ndere machomele bao Jisos abao mankéné ulú eké elé gekpekpégé metuu ne nkpane enoo me.

²⁹ Ndé muú ayi abege ne gepwa né meti Esowá fó byo ula ukorege me? Ndé muú ayi bao apyegé ji apyegé gabo metoo ela esoo fó me ne ebwá?

³⁰ Mbogé nnó me mbø mampye gempøge, mpyee né unó bi ulere ndere me nwyaá gepwa.

³¹ Esowá nte Ata sé Jisos muú débø mamføge te kwyakwya, akaá nnó me mbyøgé fó gebyo.

³² Gébégé nlú né melø Damaskøs, gømena muú apye utoo né nteé gefwagé Aretas, atø bao bø nku ábáme menombi gebamé nnó ánø melø ápye me.

³³ Yémbø bao fó áfyø me né mmu gesa, áshií manyií wye ate me né empo ápwyaá manyií nshulé mme mbó.

12

Amø geja ayi Pøl agøné ne nemeé øniné nekwene ji mmyø

¹ Me jyee wye mbe mambø ne gempøgø, yé elé nsa fó álá pø wye, ne ngaregø wye ønyu amø geja ayi Ata alere me ne depø etire ji apyee me nkaá.

² Me nkaá muú Kras fó ayi aŋmø ale afyaneani, akpané ji ajyee né mfaánebuú øniné mfaá mfaá. Wa akpa ji afø né menyammyø wuú, wa afø lé né mendoó wuú, me nkaá wø, Esowá ne ákaá.

³ Nkaá nnó akpa ji afø né melø genwá. Wa afø lé né menyammyø wuú, waá lé né mendoó wuú, me nkaá wø, Esowá ne ákaá.

⁴ Ji ákwónégø wye, awu uchu ebí muú álá kágé garé, ne ákame fó ntø nnó ajo ubi wø.

5 Me nwyaá gempəgé gétúgé gefəgé muú yina. Me mpó fó ne gempəgé gétú ya membəó. Ne genó εyi gekáge pyε nnó me mbε ne gempəgé εkosé unó bi uləregé gepwa ya wó.

6 Yé mbəgé me nkəlegé mampyε gempəgé, εpyέ fó me mbε εké genkekenégé muú, néndé me nké mpyε gempəge ngaregé lé unó bi úlú wáwálé. Yémbə, me nshya nnó mpyέ fó gempəgé néndé nkəlege fó nnó muú nyú fó áferé nnó me ηea gemε dəó, mpwə unó bi me mpyε ne εbi me njóge.

7 Ne mampyε nnó εkágé me mbwəgé mmyε gétúgé ukpεkpε unó bi Εsəwə apyέ me nkaá, ji alyaá nnó εfwyale εkwe me né mmyε. εké lé meshií ne afyέ me mmyε. εfwyale εwémbə elú εké lé muú dentəó danchəmeló ayi ji atəme nnó achwó apyε εkágé me mbwəgé mmyε.

8 Me nnemmyε manjáné aleé mbaá Εsəwə né mechə εwéna nnó áfeé me εfwyale εwéna né mmyε.

9 Yémbə ji ajəó ne me aké, “Galágálá wa ayi me nləregé bəó, akwane ne wə néndé gébégé muú abegé ne gepwa ne me nlrege uto ba chánéné né gejwá jií.” Getú εyigémbə, metəó εgəó me dəó mambe wye ne gempəgé gétúgé gepwa ya nnó uto Kras upyέ utəó né gejwá ya.

10 Metəó εgəó me mbəgé me mbəgé ne gepwa bəó aké ajuú me mashyε mmyε, ne apyέ nnó unó ubalegé me mmyε, ammyέ amu ne me, ne achyέ me εfwyale gétúgé Kras. Néndé gébégé me mbəgé ne gepwa gébé εyigémbə ne me ntoó chánéné.

Mechə εchomele bəó Jisəs né Kɔrent eta Pəl metəó

¹¹ Me mbɔ nkwe εké gekekenegé muú né mejɔ́ wa. Yémbɔ enyú ne dépyέ me nlú mbɔ nénđé enyú ne débɔ delú mamfέ me né mbε ushu bɔ́ gétúgé utɔ́ bi me mpyέ. Nénđé ye lé me nla nfu ye genó wó, bɔ́ abi enyú deké álu áŋgbá Kras, ápwɔ́ yé me né meti fó wó.

¹² Gébégé me nlú ne enyú nléré nnó me nlú ηgbá Kras wáwálé. Nko metɔ́ me mpyε ufelekpa né geluage nyú ne ukpεkpε unó bi upyε bɔ́ álaá manomekpo fuú.

¹³ Ndé genó me mpyέ mbaá machomelé bɔ́ Jisɔ́s ayifɔ́ nla mpyέ eta nyú wó? Genó εyigé me nla mpyέ eta nyú wó gelú nnó me ngií fó enyú nnó déchyέ me unó bi me nkεlege wó. Né εgbε swémbɔ́, mpyε gyeé jigé me nté.

¹⁴ Nana me nkεlege manchwó ngε enyú né maŋjáné ayi agbeé aleé. Yémbɔ nkεlegé fó nnó enyú déchyέ me genó gefɔ́, nkεlege lé enyú amboó εpófó unó bi enyú déwyaá. Nénđé baá melɔ fó wó apyε unó ábele mbaá antε ne amma bwó wó, élé antε ne amma ne ápyε ábele mbaá baá melɔ.

¹⁵ Metɔ́ εgoó me manchɔ yéndégenó εyigé me nwyaá gétúgé nyú choncho ne gemε ya. Ndεre me nlerege enyú gejeé dɔ́ nnó dékεlege manlerege me lé gachyέ?

¹⁶ Enyú amboó dékagé nnó me ngií fó enyú nnó déchyέ me unó bi me nkεlegé wó. Yémbɔ bɔ́ abifɔ né geluagé nyú ajógé aké, Me Pɔ́l nlú muú défyaá, mbwɔlegé enyú nselé unó mmyε défya defya.

¹⁷ Me mbwɔlé mbɔ enyú nnó? Nnó me ntɔ mε muú nnó achwó abwɔlé enyú ase unó?

¹⁸ Gébégé me nkpea Titɔ́ nnó achwó eta nyú εbwó ne ntε menjme se ayifɔ́, nnó ji achwɔgé

abwɔlé enyú asé unó nyú detú? Ngba, esé ne ji déferegé wyéé genó gemaá ne déwyaá ntó wyéé gepɔ gémima.

19 Ndə fó enyú déferegé nnó esé déjogé mbɔ mejɔá ewéna elé gétugé dékεlegé manga gemegé se né mbε ushu nyú. Mbɔ fó wó, esé déjogé ndere Kras achyegé esé eshye nnó déjɔ́ né mbε ushu Esowɔ. Añme sé abi gejeeé, yéndégenó eyigé esé dépyeé gelú lé nnó dépoo enyú déwene né deporé Esowɔ.

20 Néndé nwyaá efó né metoó nnó nchwɔgé ewú mbanegé fó enyú ndere nkεlege nnó enyú debε. Ne enyú ntó dégené fó me gefɔ́ eyigé enyú dékεlege nnó me mbε. Nfɔ́ nnó ndəfɔ́ nchwɔgé nyε, mbanegé enyú ndere déwamege mawame, défyεé amε né unó ate, désɔ́ matoó ne ate, déseé use, déjogé ate mesomeso, déchoó mabɔ ate, dépyeé neŋa ne dépyeé unó mmye bulébúlé.

21 Me nwyaá efó né metoó nnó nchwɔgé Ata Esowɔ wa apyeé nyε me nkpamekpo unoó gétugé nyú, ne me nsomege nyε ne manse amε gétugé gejamégé bɔ́ abi ápyε gabɔ́ álá kwɔré matoó bwó alyaa gabɔ́ yimbɔ́ wó. Apyεé wye depo debodebo, ánane manane tametame, ne áwyaa metoó mampyegé wye unó ebimbo.

13

Pal akwele mbeé mbaá echomele bɔ́ Jisəs né Kɔrent

1 Ge néŋáne eni negbeé manjáne aleé ayi me nchwɔ́ mangε enyú na. Nchwɔgé nsɔ́ nyε mpa wa. Ne εbεé nyε wye ndere ásame né mmu ηwε Esowɔ nnó, “Bɔ ntεsε abɔ mambe apea yé aleé abi

ágaregé nnó ákpa ámε ágε ndεre muú yimbø apyεé gabo."

² Né néjáne εniné negbeé manjáne apea ayi me nchwó nge εnyú, nkwele εnyu mbeé mbaá bǿ abi apyε gabø. Nkwele εnyu ntó mbeé mbaá bǿ ako ne nana ayi me nlú tøte mmagé nyuare εwú nnó gébégé me mmagé chwó εwú, nlyagé fó εbwó ájyε detú.

³ Te mbaá εnyú dékεlege mankaá mbøgé Kras ne apyεé me njøgé unó bina, nchwøgé εwú mpyε nyε εnyú dékaá mbø. Kras agbaré fó εnyú ne gepwa wø. Ji apyεé lé utøó né geluagé nyú ne εshyε.

⁴ Gébégé áwømø ji né gekwa, εleré nnó awyaá gepwa yémbo utó Εsøwø upyε ji alu mebø. Esé ntó déwyaá gepwa ndεre déchome mmyε ne ji. Ne ndεre esé ntó dégbarege εnyú mbø, utó Εsøwø upyεé nyε ntó esé delú abe chóncho ne ji.

⁵ Cherege mmyε nyú chánéné dégε mbøgé genó εyigé dékamé ne geji gélú ndεre Kras akεlege. Fwørege gemεge nyú. Dékaá fó nnó Jisøs Kras alu ne εnyú wó? Mbøgé dela dékaá wó εbyεnnó εnyú dekwe nemua.

⁶ Nféré nnó εnyú dékaá nnó esé dékwø wø.

⁷ Yémbo, esé dénené lé mmyε eta Εsøwø nnó ékágé εnyú dépyε gyεé. Ndεre dénené mbø, εpófó nnó dékεlege bǿ ágε ndεre esé délu cho, εlú lé nnó εnyú dépyεge genó εyi gélú cho. Yé εbø élé nnó bǿ ásε nnó esé dékwø.

⁸ Yé εma εbø nnó esé déchwøge dékagé pyε fó genó εyi gégbeé wáwálé ayi abya meláméló agaregé. Dépyεé élé genó εyi gepyεé wáwálé yimbø ašanege.

⁹ Getú εyigémbø, mbøgé εnyú débøgé ne εshyε né

depôré Esowô, yé esé déwyaá lé gepwa, matôó agôó esé. Dénene lé mmye nnó Esowô apye enyú débenê dékwane.

¹⁰ Me mbo mbə nsa εnyú ɳwε yina nnó ȇkágé me nchwəgé εwú nse uto bi Ata achyéé me njɔ́ mejɔ́ metómetó ne εnyú. Ata achyéé me uto bina nnó nywerege εnyú nywerege εpófó nnó ntyagé εnyú tyaá.

Kwyakwya majyéé ne matame

11 Né kwyakwya aŋmę ba, jwəlégé chánjéné, mmyege dénywəle mati ayi ájyeé gyęé. Wúgé majyęé ma. Begé meko ama. Begé neso ne ate. Dépyegé mba ᐃsəwə muú abə́ gejeé ne bə́, ne apyęé nnó bə́ abe né neso, abeé nyę ne εnyú.

¹² Tamege ate ndere bɔ́́ Esawé.

¹³ Bóó Jissəs abi alu we alóó enyú matame.

14 Nnemmye nnó galgógaló Ata Jisəs Kras ne gejeé eyigé Esəwə gebə ne enyú ne nnó Mendoó Ukpea ərye enyú débə meko ama.

**Nwε menomenyέ mekε
New Testament in Denya (CM:anv:Denya)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Denya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Denya

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
d773c38c-82ca-51fa-b995-6754070ca57e